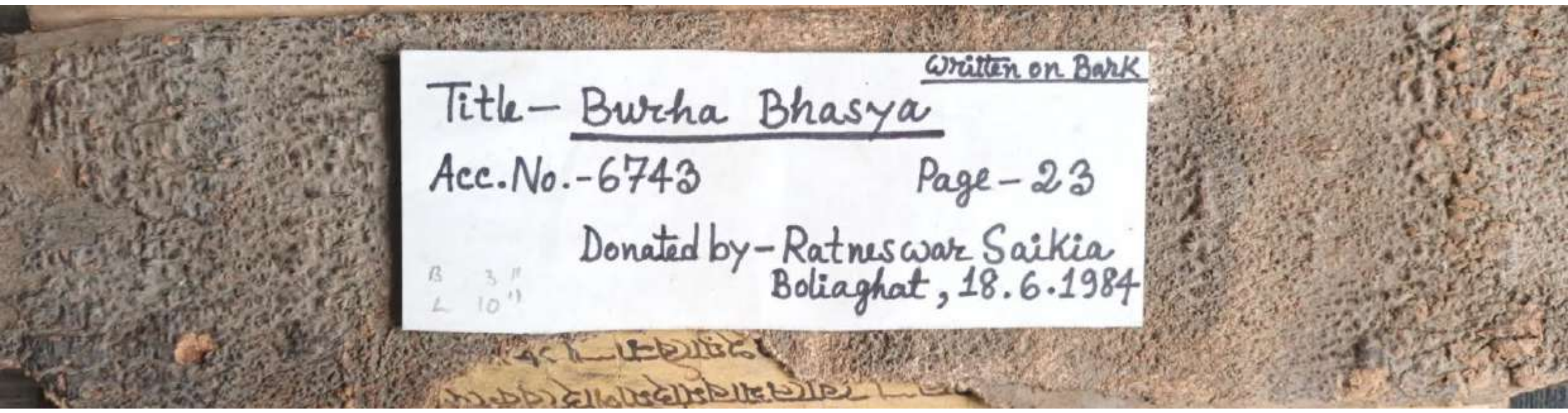
Written on Bark
Title- Burha Bhasya
Acc.No.-6743
Page-23
Donated by-Ratneswar Saikia
Boliaghat, 18.6.1984
B 3"
L 10"

শ্ৰীকৃষ্ণায়েনমো: জয়জয়নমোনাৰায়ণ । অনাদিঈশ্বৰসনাতন ॥ তোমাৰচৰণেনমস্কা
ৰকোটিবাৰ ॥ তযুৰ্‌ শ্ৰীমদ্ভাগৱতি । তোমাৰচৰণেকৰোনতি ॥ পদবিচাৰকৃষ্ণমিবাদো
১ ষমোৰ ॥ ১ ॥ নিয়ন্তুঈশ্বৰদেৱহৰি । কুৎসিতসৰ্পৰূপধৰি ॥ তথাপিতোতেশ্লেতেনাস
ন্তৰযাম । সৰ্পবুলিতাঙ্ক কোনজনে অৱজ্ঞাকৰয় । মহাজনেশ্মৰণে সিদ্ধে
শ্ৰী ১ ধৰ্ম্ম অৰ্থমোক্ষকাম ॥ ২ ॥ যাহাৰ হাতজন ওনযাই, তত্বাদিনেতাঙ্ক বালীপাই । মোৰ
নীকাৰেনামেলিবোমোয়ামানৰে ॥ তাতেৰত্নৰূপকৰিয়া, পাইলেকতাহাঙ্কতমানিষা
ৰতাহেপাইলেক শাৰঙ্গবীপাজেমৰে ॥ ৩ ॥ ভাষ্যৰপৰমকথাসাৰ, লৈতকবিচাৰঅৰ্থতাৰ । সমস্তেকা
শুৱৰ্দ্ধৰ্ম্মতথাক, জানিবাদেখিতুঁক ৰামচন্দ্ৰহৰি, বানৰসহিতেমিত্ৰকৰি, লঙ্কায়সহিতেবানৰেৰহ

কাটাক্ষণাকাবে – নবকণ্ঠেয়ামিতোপাবে – এতো কালেতাব মতি নাহি নাহি নাহি ॥ ৯ ॥ আবত
ককথাকহোয়ামি – শুনিত্তপত্তিমেবতুমি – মোকতুয়াসবে নকবিবাষসন্তোষ । কহিলোহোয়া
মিশাস্ত্রসাব – বিচাবিবৈষ্ণৱকতত্ত্বসাব – চবকতবাবোনর্থবিবাকেহোদোষ ॥ ১০ ॥ ঃঃ ॥ পদ ।
শ্রী২ সাত্ত্বতগুবেশুনাসভাসাদচয় । আছি নপ্রকৰ্ম্মতত্রকুবাণ্ডিবতনয় ॥ কোবকুনি
বাত্তিবতনয় কোনজন ॥ শুনিত্তঁপত্তিৎ তুমিস্থিব কবিমন ॥ ১১ ॥ উৎকল হৈয়সংসা
ব্ৰতানবাধ্যবাহে । পবাকতুজভিয়েত্তিনি ত্ৰৈলোক চান্দে ॥ হেনশুনিপত্তিৎ বেমনত
বিষয় । নপাবে অৰ্থক কেহোনপাবেনিশ্চয় ॥ ১২ ॥ সর্কবেবোলণ্ডকামিহাতশুনিয়োঁ ।
ইসব কথাব মোকআশয় কহিয়ো ॥ শুভেদিবাদিভট্টাচার্য্য হেনশুনি । কহাতওয়হেয়াত্তহো

আচৰিতশুনিৰাজাঅন্তৰেমনেমনে ॥ বোলেআৰমহিমাপাইবেক[illegible] ॥ ধন্যধন্যবু
নিয়াপ্ৰসংশিলা ॥ পণ্ডিতসকলেশুনিলজ্জাখুয়াৰেন ॥ ১৮ ॥ আকবাৰকআকযেশঙ্ক
ৰেপুছিলা ॥ কআকিছুমানপাছেগুৰুকুযেধৰিলা ॥ কওকথবানআছেকাৰকিবানাম ।
শ্ৰী৩ কহিয়োতাহাৰআছেকথাঅনুপাম ॥ ১৯ ॥ হেনশুনিকহিলাপণ্ডিতমহাতাসে ॥ অলে
নশ্লোককআনিশঙ্কৰৰআগে ॥ অষ্টাদশপুৰাণসম্বাদিনামবেলেখা ॥ যুগেযুগেপ্ৰ
বৰ্ত্তিআছেতাকদেখা ॥ ২০ ॥ শঙ্কৰেবোলেশুনকআৰুকহিছোঁক ॥ ভালকৰিআবেসমস্থান
দিয়ামোক ॥ তাককহিবাকআৰুনপাৰিলামাতিবাক ॥ শঙ্কৰেবোলেতুমিগুৰুকহাতাক
॥ ২১ ॥ শুনাৱহাজাৰআৰুকথবানআছয় ॥ তাৰনামমন্তনকোনেকহিবেনিশ্চয় ॥ এহিবুলি

কৰাকিযাজানি ।। আমাকেসেপ্ৰত্যকৰাসম্পুনেআগুনি ।।২৭।। বুঢ়াভাৰ্য্যশাস্ত্ৰতআথাছেহৰৌ
কমা ।। ৰবিপ্ৰবাকতচাইদেখিতকতমা ।। সেৱানমস্কাৰকৰিপ্ৰজিবাৰঠাই ।। চৰনতবিলেপ্ৰজা
মাননাইঠাই ।।২৮।। এতেকেউত্তমশুদ্ৰতকতজানিবা ।। মোৰকমাযোৱেনোহেতকতমানিবা ।।
৪ শ্ৰীধৰস্বামীয়েকিছুঅন্যায়কৰিলা ।। শুদ্ৰৰ নিভাষ্যৰটীকাকৰুজুৰিলা ।।২৯।। তানক্ৰত
শ্ৰী ৪ প্ৰধানৰপূৰ্ব্বাপৰচাই ।। মনেজুৰিকৰি সন্তমাপিবুঝাই ।। ওৰিধৌৱাপানিযত
বিপ্ৰৰথাকয় ।। শুদ্ৰসবেতাওখাকিবা ৰযোন্যনয় ।।৩০।। ব্ৰাহ্মনকুলকৰ্বৰাদেখা
তাৰত ।। বিকাৰকৰিয়াসবেজুৰিনামকত ।। শুদ্ৰহেনজানিশংকৰকবাদ্যকৰে ।। নানাত
ত্ৰশ্লোকচয়কৰিলেশ্ৰীহৰে ।।৩১।। বাদকৰিশংকৰকজিনিবেনাপাইলা ।। কোবকৰি
তাৰতশ্লোককবান্ধিলা ।। ৰচিলন্তনানাশ্লোকমনেগুনিচাই ।।৩২।। বাস্তৱস্মৰনত

বেলাগয় ॥ দ্বিজসবেশুনিত থাদিয়াগাছেচাই । কিকহিলোবুলিত্রকোনপান্ত্রপায় ॥
৩৮ ॥ শঙ্করেবোলন্ত মাবে কথাশুনামাত ॥ মনেমনে থাচ্ছামাবোকি শকনমাত ॥৩৯॥
মাতিবেলোৱাৰিসবে নিজমেবাহিলা । অনন্তরে উঠিসবে ঘৰাঘবি গৈলা ॥ ৰাজাবোলেসিচা
শ্রী৫ উপস্থিতবোলাৱস । তানকৃতত্ত্ব অর্থত্র কোনশ্মরস ॥৪০॥ বৈকুণ্ঠৰ পৰা আমিযে
আনিআসিলো । সেহিদিনাথাবিবাজো নিচিন্দ্রকাবিলো ॥ পৰমপাষণ্ড মূঢ়মতিয়
তিশয় । পণ্ডিতবুলিয়ালোকেসবে উত্তশ্রয় ॥৪১॥ এহিবুলিত থাতে আকিলা শঙ্কৰ । আন
দেবহিলানৃপ বহিলা বিগুৰ ॥ সেহিদিনাধৰি বিবাজ্যা নিশ্চয়কৰিলা । শঙ্কৰক দুক মানি মাবত্তি
ধৰিলা ॥৪২॥ এহিমতেবাগে চর্চে কতোকাল লৈলা । শঙ্করদেৱতপাচে নৃপতি থাকিলা ॥ কি

ত্থুনচাৰি । আছিলন্ত সেই কালে ঈশ্বৰ স্বয়ম্ভুবাৰী ॥৪৮॥ ৰবিযুগ নামে যুগ আকযুগ কৈলা ।
আছিল পতঙ্গ যুগ হস্তমালা ॥ আছিলন্ত যুগ আকি শুনা আওপাৰে ॥ যুগধৰ নামে সৃষ্টি কৰি
লাঈশ্বৰে ॥৪৯॥ হৰিকৃত নামে আৰু আছে যুগধৰ । শ্ৰীযুগ হৰযুগ যুগ নিৰন্তৰ ॥ ইহা
ৰউত্তম যুগ শুনা নৃপবৰ । শ্ৰীধৰ নামে সে ইযুগৰ ঈশ্বৰ ॥৫০॥ কৰেদানগুন্য মবেপ্র
শ্ৰী ৬ আনবশুদ্ধ । নাহি ছুৰচেষ্টা লোক মতি প্ৰবোধ ॥ তাতে শ্ৰেষ্ঠ ৰবি আৰু যুগ মেমাহ
ৰ । কালকৃষ্ণ নামে সেই যুগত ঈশ্বৰ ॥৫১॥ শুদ্ধ মগ্ৰ প্ৰবৰ্ত্তায়া লোক নিৰন্তৰ । শুনিয়োক
কথা কহোঁ চাৰিযুগ অন্তৰ ॥ বিষ্ণুযুগ আছিল ঈশ্বৰ অতিশয় । নামযুগ কামযুগ যুগ মেমাছ
য় ॥৫২॥ শুনলোক যুগ আৰো তত পৰে আছে । এহি বুলি কহিবে নাগিনা বুদ্ধ আছে ॥

কল্প নাদ হওন্তে নল আনিবা নিশ্চয়॥৫৮॥ নল হন্তে বৈতৰণী নদী বহিযাই। ছৈৰাশী
নৰক কেতাত পাপী কষ্ট পাৱয়॥ বিৰাট দুই বাসুতা তে থাপিলন্ত। আঠমান পৰ্ব্বতক
ধৰিয়া আছন্ত॥৫৯॥ কৈলাস গন্ধমাদন পৰ্ব্বত অতিশয়। পশ্চিমত মাল্যবন্ত উদকতে
নয়॥ অনন্ত সমুখত যে আঠজোটা মিৰ। আঠলোকপাল নিজ তাহাম হাবিৰ ফ৬০॥
শ্ৰী৭ অহি নৃপক কথা কয়ে মং হৰিয়া মযো। শুনা সভাসদক মাথাত পাৰেক যৌ॥ পৰম
ৰহস্য ইতো কথা মযোহৰ। আছে আতক মাতান্ন কুতপ্ৰবান ৰ॥৬১॥ কনিত্তাৰি
বোযে বেৰ্থ ৰাম নদাতি। যম পথম নচিয়া যায় মাবিথাটি॥ শ্ৰবন কীৰ্ত্তন এক প্ৰ যাৰ ও কতি।
ইহপৰলোকে মোৰ শঙ্কৰে মেনতি॥৬২॥ দৈবকীনন্দন বিনে গতি নাই নাই। সত্তজিয়া পাপি
মৰে দুই চক্ষু খাই॥ ৰাম বিনে কলিত বান্ধৱ আন নাই। বালে লোহো পাপী মই ৰাম নাম পাই॥৬৩

করিবেক কোন নাম, কর্ম্ম অতি অনুপাম, কহিলো হো আক অল্প করি ।। দুই পালে দুই জন, বিচারব
রিয়া মন, ভাল বুলে শাস্ত্রে অতি দিয়া ।। এবে কোন জনে কহিয়োক্ত, নপারয় তার অন্ত, বুতান্ত আছে কহিয়া আ
ছয় ।।১৭।। শদাব শিংকৃলিয়া, ঢাকক সাজাই লৈয়া, চালো তাক দীপ দ্বার জালে ।। মহুর
বাড়িক লৈয়া, তিনি লোক ভেদি জৈয়া, জেলুক রহা রেরে কোবালে ।। শংখে বুলি তত্ত্বকে
শ্রী ৮ না, হরিনাম সিংহ উলা, বুক কবোন যবর ঢাক ।। জেলুক পাষণ্ড অত, নাসানে শাস্ত্র
রত্ন, নপারয় অর্থ কে ইতাক ।।১৮।। পরম পাষণ্ড অত, সর্ব্বমা দেউনা হাত, জানিবা নিশ্চয়
করিয়াক ।। আনমতে বুঝিয়াই, ইকমা মন তোনাই, জানিবা কন্দ কতি কাহার ।। ইতাক
নীকালে আর, যাম বিনে নাহি আর, যাম মাত্র অতি কর্ম্ম করি ।। ধরি বিবেপাষণ্ড রিতী, নাইনা

দুষ্কৰ্মকৰন্তামোৰ, যাপোনাকৰাবিশিকৰিয়া ৷ এইকথাকহিবোলৈলা, শুনাগোপীকলেমোৰহৈলা
কহোমানেশুক্ৰকেশুনিয়া ॥ ১২ ॥ দেৱৰঅমৃতমেন, সবাজনেনপাৱয়, সেহিমাত্ৰেইহাক
জানিবা ৷ শুনিমঙ্গমহেশ্বৰ, কোনশুনামিমান্তৰ, মূলমন্ত্ৰতুমিহৰগাইলা ৷ একান্তশ
শ্ৰী ৯ ৰণনাম, মোৱাতুমিমৰিবিশ্ৰাম, কৰ্ম পশুবিধিমককহোৱয় ৷ কেৱলেওকতিথি
বা, মোৰবাক্যমনেকৰা, আল্লমনিম মন্ত্ৰসাৰ ॥ ১৩ ॥ মিছাবাদসংসা
কৰি, সংসাৰেভ্ৰময়মৰি, আৰজতিনাহিত্ৰিকোকালে ৷ হৰিভক্তিপৰিহৰি, দুৰ্বোধমিছা
বাদকৰি, মৰেসৰেপাশ্চাত্তসকলে ॥ নানব্ৰহ্মঅবিনাম, শুনাসুখমতিৰাম, মাপোনোয়া
খনিজনেওন ৷ কৃষ্ণমানৱপাই, চিহ্নমনতেওঁ, নিজেসিন্তোনৰকেপাবিব ॥ ১৪ ॥

যেন ভৈলা ॥ হেন শুনি ধৰ্ম্মেশ্বৰ, শুনা তুমি মহামানী, ক্ষেম যুগে কিবা নাম থৈলা ॥ তুয়া পাৱে
ঈশ্বৰক, কথা কহোনা বদক, দুইৰো সম্বাদ যেৱ ভৈলা ॥৭৭॥ শাৰদে বোলন্ত বানি, শুনিওক
চক্ৰপানী, বোলে আমি কহো শুনিওক ॥ শুনি আছো আমি যেন, কহিবে নাহয় তেন, বুদ্ধি বিবা
তুমি শুনি লোক ॥ সত্য ত্ৰেতা দ্বাপৰত, ক হিআছো নিৰন্তৰ, আনো যুগ আছে যত ॥
শ্ৰী ১০ কলিযুগে নাম বিনে, যাইবাই ধৰ্ম্ম আন, কহি আছে নমাস্ত্ৰে জনত ॥৭৮॥ শঙ্কৰম
কণে হবি, কলিযুগে মহাপাপী, কেৱলত কতিপ্ৰ চাবিব ॥ ধৰিলেও কতি ধৰ্ম্ম, প্ৰবি
বেদে দেৱ কৰ্ম্ম, শঙ্কৰে কলোকে স্তুতি দিব ॥৭৯॥ চাণ্ডাল পৰ্যন্ত কবি, যত জাতি আছে যত,
সব লোক কহোব স্তুতি কত ॥ কাবি বিবেক দৃঢ় বতি, ব্ৰাহ্মণ কৰে বিমতি, হৈবে বতি ধৰ্ম্মত নিপুন
মনৰ যুগ হৰি নাম, কৰো মাত্ৰ আবিশ্ৰাম, নশুনিবে গুৰু বচন ॥ কলি সম যুগ নাই, তথাপি

ভানুব্রতপুৰাণকহিয়াআছয় ॥ আৰুকিছুকথাকহোশুনামহাশয় ॥ কহিলন্ত মহাদেৱে
পাৰ্ব্বতীৰআগে ॥ যেনযেনকৰ্ম্মকৰি সন্তমহাভাগে ॥৮৪॥ শৰবণাআশ্ৰু দ্বিজনৰ মহামতি
অনহিতাৰাসবে হৰিষে ভকতি ॥ ধৰিবিপৰীতমন্ত্ৰ ৰবিৰ বেদধৰ্ম্ম ॥ কৰিবেসদায়সবে দেৱীপূজা
কৰ্ম্ম ॥৮৫॥ অগ্নিচুৰজা কৰি যাই যবে বাসনিতি ॥ নিশ্চয়কৰিয়াকেনো জানিবা
শ্ৰী ১১ পাৰ্ব্বতী ॥ একদিনা সবে মানবকাছে লোমাসি ॥ ওমাপিতো কিছুমান কহোশুনা
স্বামী ॥৮৬॥ ধুম্ৰৰথজাক কৰি ঈশ্বৰক আৰাধিলা ॥ হেনদেখি স্কন্দদেৱে আপুনি কহিলা
॥ সদয়ে কৃষ্ণক ধৰি কহিবে লাগিলা ॥ শিৱস্কন্দে পাৰ্ব্বতীয়ে শুনিয়া ৰহিলা ॥৮৭॥ আৰুএক
কথা পাছে পাৰ্ব্বতী পুছিলা ॥ হেনদেখি মহাদেৱে হৰিক স্মৰিলা ॥ সমান্যবাম হিহিতে

তাকে ধৰ্ম্ম যন প্ৰেমে কহিলন্ত পাছে ॥ ২৩ ॥ তাত পাছে বিবাট কতলন্ত থাপিলা । মেৰুদিগজ
কৰ্কহিমালে মৈনা ॥ হেন শুনি নৃপতিৰ মনত বিস্ময় । মানুষ্য লোক সব নিজ ধামে যা
ছয় ॥ ২৪ ॥ বাজা শ্ৰুত আবসি যেবে এত হিমাত আছে । মানুষ কথা শঙ্কা বেকহি বিলৈলা পাছে ॥
শ্ৰী ১২ দশ্বৃদ্বি পান আদিদেৱ সমস্তুই । পৰমশ্ৰী নক্ষেস মৰ্ত্ত্য একক প্ৰেম আছয় ॥ ২৫ ॥ প্ৰৰুদিনা [illegible]
সাগৰ কমবেলেনা । ধূম্ৰ ধ্বজা কৰি ঈশ্বৰ বকমাবা ধিনা ॥ হেন দেখি কৃষ্ণ দেৱে যাকাশ
ত থাকি । আমাক চাহিপা ছে বুলিলন্ত হাসি ॥ ২৬ ॥ হেৰ আবিষ্টু ইবৰ শুনা মোৰ বানি ॥
তোৰা মনে যাবা বিনা লোক মনে জানি ॥ হেন শুনি [illegible] দেবেন্দ্ৰ উপাবি । কৰি [illegible] নাগিনা
স্তুতি স্বৰ অজলী কাৰি ॥ ২৭ ॥ হে প্ৰভু পৃথিবীৰ ভুম কৰন [illegible] কৰো প্ৰণাম মো আমি তোমা

নৈনন্ত ॥ সৃষ্টিৰ কাৰণে ব্ৰহ্মা যাহন্তে হৈবেয় ॥ দুইজন ব্ৰহ্মাক দেখি বামে নিশ্চয় ॥১০৩॥
ইসৱক আকৰ্মই এহি মানে খণ্ড । শুনা সাধুজনক আমাত পৰেকণ্ড ॥ কান্দিলন্ত কৃষ্ণক মাক
১১ ভজনৰ ব্যৱহাৰ । অল্প কিছু কথা কৰোঁ শুনা নিৰুত্তৰে ॥১০৪॥ ফাল্গুনীত মলবাম হাতেলে
নাগ্ৰাম । গোপ শিশু সৱক কৰিলাপ বিহাস ॥ কোন মহাঁ স্পীত গ্ৰাম নৈলা দেৱ
শ্ৰী ১১ ৰি । শুনিও নৃপতি তুমি মন স্থিৰ কৰি ॥১০৫॥ সুকৃতি ফলক হৰে যত গুনি লৈলা হা
ত । পৃথিবীত এ কোয়ে নোহে আয়ে এৰো খাপে ॥ সুকৃতি ভাবিয়া লোক যাচে যত যত
নোকোজতে নিয়ঃ তত তাহাক কোজন্তে ॥১০৬॥ এহতে ক্ৰমে শ্ৰম্যহাতে লৈনা স্কন্ধে তাক । তাৰ
অবিচাৰি পাই কেহি নোহে তাক ॥ জয় মান সুকৃতি যে বৈশৰ্তে যাকয় । অন্যৰ মানক মৱে
তাক নপাৰয় ॥১০৭॥ গোবৰ্দ্ধন পৰ্ব্বত ধৰক হোবিছুকম । যেন মতে বৃন্দাবনে মাসি বৈনা

জিয়া । আমিবিধিকৃষ্ণপাৰেডকতিকৰিয়া ॥ ১১৩ ॥ হেন্তউপদেশপায়ালৈলা সৃষ্টিকৰ
আপোনাৰ মানেলৈলাৰাতুলঈশ্বৰ ॥ ঈশ্বৰকথাকিয়েত্ৰহিমানে মত্ত ॥ হৰিনাৰদৰ
আক্লাকিছুকথাকণ্ডু ॥ ১১৪ ॥ কলিযুগত আৱতহেশ্বাজিলন্ত ॥ একদিনাশ্ৰমন্তমে
মানকলৈলন্ত ॥ তাঙ্কদেখি অৱাত্তে   বসিবেআনদিলা ॥ কিকাৰ্য্যে আশিলা
শ্ৰী ১৪ মুনিআনন্দে সুধিলা ॥ ১১৫ ॥ হে   নশুনিনাৰদেবুলিলোঅল্পআমি ॥ তবদ
ৰ্শনমনে আমি আজ্ঞাআমি ॥ শু   নির্ম্মোক কহোমোৰ আজ্যেকৰাম । কি
পাক্তে তোমাৰ মনত দুইনাম ॥ ১১৬ ॥ কহিউইশৰকাৰৰ শুনু আমি ॥ পৰমপুৰুষ
তুমি জগত স্বামী ॥ হেন শুনি ঈশ্বৰ কানৰন্ত ॥ নাৰায়নসমৰীকথাকহিবেলৈলন্ত ॥ ১১৭ ॥
মিতাব্ৰহ্ম সনাতন অনন্তৰূপতী ॥ অনন্তব্যাপক প্ৰভু তোমাৰ সম্প্ৰতি ॥ তাহাৰেসে অ: সনাতন

তনাৰদত্তুমিনকৰিবাতুশ ॥ ১২৩ ॥ এককানি বিপুটী শীৰে ব্ৰষসমে মূল । এককন্তুটীমুখে
বুলিশ্ৰজকে বুলিলো ॥ পৰমপ্ৰকথ তেগুব্ৰহ্মসনাতন । তানন্তনমায়াচিত্ত তোমাৰ চৰ
ণ ॥ ১২৪ ॥ হেনশুনি নাৰদে বুলিবা আকুবাৰ । এথা বিলক্ষন আছে কহিবো তোমাৰ ॥
বামহাটেকানেকেনেকন্দল কঙ্কন । কহি যোইহাৰ মানেইহাৰ কাৰন ॥ ১২৫ ॥
শ্ৰী ১৫ হেনশুনি মনন্ত ঈশ্বৰ তগৱন্ত । নাৰায়ন অবিকথা কহিবে লৈলন্ত । মিত্তব্ৰহ্মস
নাতন জগতৰে পতি । জনত ব্যাপক প্ৰভু তোমাৰে সম্প্ৰতি ॥ ১২৬ ॥ জনত জননী মিটো
তোমাৰে সম্প্ৰতি । দুই ফালে দুই জনে প্ৰকৃষ প্ৰকৃতি ॥ প্ৰকৃষ আসিয়া যেৱে তান সঙ্গে লৈলো ।
বাম ফালে কঙ্কন জানিবা আমি ভৈলো ॥ ১২৭ ॥ দুগুন কঙ্কন বাম আঙ্কে সে পিন্ধিলো । ইসব সম্ভেদ
আমি তোমাত কহিলো । হেনশুনি নাৰদ মহন্ত দেৱহৰি । প্ৰনামিলা মনগুৰু চৰণক পাৰি ॥ ১২৮

নো ৷ মহাদেৱৰ সমে হয়ো প্ৰচাৰ কৰিলো ॥ আত অনন্তৰে কথা শুনিয়োক পাছে ৷
ৰষিস্থে কহিলা কথা শ্ৰীৰামৰ স্থানে ॥ ১৩৪ ॥ পুছিলন্ত ৰামে চাৰি যুগৰ অৱস্থা ৷ কহিয়ো
কশ্যপ ঋষিৰাজ ভূমি হৈ টোক মা ॥ ঋষি বোলে শুনা তুমি সনাতন হৰি ৷ এক চিত্তে শুনা কহোঁ মি
থমূন কৰি ॥ ১৩৫ ॥ এহি বুলি তিনিও যুগৰ কথা কৈলা ৷ কলিৰ যুগৰ সমস্ত কো
শ্ৰী ১৬ যুগ নষ্ট হৈলা ॥ কলিযুগে নৰদেহ হৰকপু লো পাই ৷ পৰম পুৰুষ ব্ৰহ্ম সনাতন হৰি ৷
যাৰ কলে জন্মিব নাৰদ নাম ধৰি ॥ ১৩৬ একান্ত ভকতি ধৰ্ম্ম কলিৰ যুগত ৷ প্ৰচাৰ
কৰিবে লোকে হই ভকত ॥ শূদ্ৰ বুলি বিপ্ৰ সবে অসত্য কৰিব ৷ বৃত্তান্ত কহি যাম কেতো
হাক নিন্দিব ॥ ১৩৭ ॥ বাদ কৰি লোয়াৰি বে আপুনি তাৰিব ৷ কতো কতো শংকৰ শৰ
নে পশিব ॥ অবিবেক লোক সবে হৈব থকাকাৰ ৷ যাইব শংকৰৰ কৃত্তি দীপ দিশান্তৰ ॥ ১৩৮

রিনালোচর ॥ বিষ্ণুকণ্ঠনামিসবেকরিলভ্রমের । যোলও সমস্তেতুমিদেয়আদিদের ॥ ১৪৪ ॥ কা
য়াকণ্ঠজিবোআমিকারনৈবোনাম । তুমিবিনেকোনআছেদেয়নাহিআন ॥ কহিয়োকশুনোআমি
মিরহৌকমন । যাথিদিনেচিন্তোআমিতোমারচরন ॥ ১৪৫ ॥ জগতপালকবিষ্ণুহেনকহিয়া
ছে । ঈশ্বরসবকচাইবলিলন্তপাছে ॥ পরমশস্তুষআছেজগতকারন । যাথিদিনে
শ্রী ১৭ চিন্তোআমিতোমারচরন ॥ ১৪৬ ॥ তাহারে সেআত্মাকবিব্রহ্মাবিষ্ণুহব । তাহারেসে
আদিন্তরুজানাজগতর ॥ প্রতেকেতাহার পারেসদামনদিয়োঁ । আনযতআসভূধসক
লেতেজিয়োঁ ॥ ১৪৭ ॥ তাহারসেবকসবদশদিগপাল । তেহেতেজানিবাতুমিকালআদিকা
ন ॥ বত্রিশযুগরযতেকলিযুগহৈব । তাতেহুতরলোকেভক্তিকারিব ॥ ১৪৮ ॥ শঙ্কর
স্বরূপেহরিহৈবযেহ্রতার । একান্তভক্তিধর্ম্ম কৰিবপ্রচার ॥ তোমারাসবরযতজননা

মহেনহৰিতকতৰ ॥১৫৪॥ কাজীত হৰিক নিতমেৰ্ৱাক ৰেমাত্ৰ ॥ চাণ্ডালকে আদিকৰি ডকতি ৰপাত্ৰ ॥
তিনিহুঁ জাতিৰ ধৰ্ম্ম শুদ্ৰহন্তে ৰহিব ॥ কলিযুগে আসি সবে এক আকাৰ হইব ॥১৫৫॥ অশুদ্ধ জাতি সবাৰে
হুডকতি আশ্চৰ্য্য ॥ ব্ৰহ্মাৰ মুখত শুনি কৈলোঁ ইটো কাৰ্য্য ॥ আবিলো তোমাক আমি বুজক সেহি শুনি ॥
কহিলো বিচাৰি মিৰ মনক আপুনি ॥১৫৬॥ ব্ৰহ্মাবিমাৰ ৰেশুনিক উপদেশ দিলা ॥ ভক্তি অনে
শ্ৰী ১৮ উৰ্দ্ধি স্থানে স্থানে চলি গৈলা ॥ বোলাই বে কশুদ্ৰ হুব কলিৰ যুগত ॥ ধাৰিবে ভকতি পথ হুনৰ
ইৰেতবৰ্ত ॥১৫৭॥ উৰ্ব কুটী যুগ নবতপৰে ইতো কথা ॥ মাধৱৰ সহিতে চন্দ্ৰে কৈলা ইটো কথা ॥ আকুৰক
কথা কহে শুনা মহামতি ॥ ব্ৰহ্মা নাৰদত যেন কহিলা সম্প্ৰতি ॥১৫৮॥ নাৰদে বোলন্ত শুনি শুনা শিহি দেৱ ॥
কোন দেশে ৰক্ষ ভূমি নিকৰা সেৰ ॥ কহিয়ো আমাৰ আগে চৰনত ধৰো ॥ মংসাৰে আমি যেন মস্তত ধৰো ॥১৫৯॥
ধমানৰে

এহিবুনিব্রহ্মাদশহাস্তবযুনব । কহিলন্তকমাই তোম্মানেনাবদব ।। ১১৫ ।। এহিকহিব্রহ্মাপাছে
নিচুকিয়াবেলা । নাবাদেপ্রনামকরিঘরেচলিলা ।। আরুকহিবোকিআশুনাসর্ব্বজন । স্বয়ম
গুলিঅযিতাদেবনাবায়ন ।। ১১৬ ।। একদিনাগেলাতুমিবৈকুণ্ঠকপ্রতি । দেখকমাতনাতিভেল্ত
শ্রী ১৭ বিয়েসপ্রতি ।। পরমঈশ্বরশ্বেতবৈকুণ্ঠ বনাম । অছিলন্তনাবায়নেকাবিষ্যেবহাটি ।।
১১৭ ।। কলিযুগেকোনবাইঈশ্বরভকত । কিছুমানকহিয়োকতাবআদিঅন্ত ।। হেনশুনি
শ্বেতদ্বিপবৈকুণ্ঠবপতি । কহিবেলাগিলাগুপ্তকথাক্রমপ্রতি ।। ১১৮ মেরুনামেযুগতঈশ্বরনা
মেহরি । কলিযুগেআছিলন্তভক্তেঅবতরি ।। ত্রেতাযুগেআছিলাঈশ্বর বা । মহামুনিযুগত
ঈশ্বরতেজেত্তবর ।। ১১৯ ।। ষমনদ্বীপতআবশ্বক ঈশ্বরপাবম । পরমযুগতযেঈশ্বরনবোত্তম ।।

মানিককপাই ॥ ১৭৫ ॥ বিফলজনম মোৰ আলেজালে গৈল । গুৰুৰ চৰনে মোৰ ভকতি নভৈল ॥
চৰনে ধৰিয়া বোলো সাধু মমগুৰু । তবদাস বুলি মোক পাসিৰিবে লাগয় ॥ ১৭৬ ॥ শঙ্কৰে সেন্তক্ক
সে, বড়জন্মে জন্মে হৈব । দৈৱকীনন্দনদেৱ আমাকনে বিৰ ॥ কৰোহোকাতৰ তথু চৰনে পৰিয়া ।
শ্ৰী ২০ অধুত কত ৰসং ... মোক গুৰু দিয়া ॥ ১৭৭ ॥ এহিমানে অনুগ্ৰহ কৰা প্ৰভু মোক । বোলা ৰাম
ৰাম সবে সমাজিক লোক ॥ ॥ ॥ ইনডী ॥ শুনা সাধু নৰ, আত্ম মনতৰ, ঈশ্বৰ
ৰজন্ম ৰৰস । শুনাকৰ্ন্ন ভৰি, একচিত্ত কৰি, ভকতৰ ইতো সৰ্ব্বধৰ্ম ॥ একো প্ৰকো আমি, তাহাৰ
মশ্ভেদ, কহোকিছু কমাতাৰ । ব্ৰহ্মাৰ আয়ত, নোচৰ কৰন্ত, কিনতি হৰে আমাৰ ॥ ১৭৮ ॥
মুহিলে কমায়া, কৰা প্ৰভু দায়া, চৰনে কাকুতি কৰো । কৰিয়ো উদ্ধাৰ, বাপন দাধৰ, হেনমতে

এহিযুলিবেলা উপদেশদিলা, পৰমগুৰুশ্ৰীহৰি ॥ শুনিবেদমন, উলাবঙ্গমন, নমস্কাৰকৈলা
পাৰি ॥ ১৮২ ॥ সত্যব্ৰতনাম, যুগমনুপাম, মাজিনওসিকান্ত ॥ হেনউপদেশ, দিলাঋষিকেশ,
কৈনতবেদতত্ত্ব ॥ শুনাআতপাৰে, কথানিৰন্তৰে, যুগমন্বন্তৰ কথা ॥ কাহিযোইবাৰ, ঈশ্বৰকৃষ্ণ
শ্ৰী২২ ৰ, লীলাব্যৱহাৰকথা ॥ ১৮৩ ॥ ইটোকালি কাল, ভকতৰজাল, যুগশক্তিবিতোপন ॥ ব্ৰ
হ্মা মহেশ্বৰ, অনন্তঈশ্বৰ, যাহেমহাযশমেন ॥ কৃষ্ণৰচৰণে, প্ৰাৰ্থনাকৰন্ত, যানে আনে
নিৰন্তৰ ॥ [illegible] কালিতজন্মিবো, ভকতিকৰিবো, মানোআমিধহিবৰ ॥ ১৮৪ ॥ ডাকতওমীত, কলি
যুগনাম, নাহিএকচিত্তকৰি ॥ শৰণভজন, ভকতিকৰিবো, আবোহোআমিনিশ্চৰি ॥ কৃষ্ণশ্ৰৱণ,
অস্মিনিবাৰন, কৰিবোহোআমিমাই ॥ নাহিকয়আন, কলিৰসমান, যুগআননাই নাই ॥ ১৮৫ ॥

স্বকৃতিআউৰআশ্ৰয়সৃষ্টিত ॥ এহিদশলক্ষণযেকবিশেষ্ৰেপ্ৰচাৰ ॥ যাৰবস্তুপৃথিৱীতৰহিলসংসাৰ ॥ ১৮৮
ঈশ্বৰকতহন্তেজানোসবেতনামাত ॥ এহিচয়লক্ষণযেকজিনোতোমাত ॥ সৰ্ব্বভূমিলিঙ্গতনাব্ৰহ্মা
ত্ৰৰশ্মিত ॥ বৈৰাজ্যৰকশ্ৰোতভৈলন্তবিদিত ॥ ১৮৯ ॥ চৰাচৰসৃষ্টিহৈলাতাতহন্তেভেদ ॥ বিসৰ্গী
শ্ৰী২২ লক্ষণএহিমানেপৰিচ্ছেদ ॥ সৃষ্টিৰবি ভাগেস্থানেজীৱবন্ধকাম্পিয়া ॥ জাতিভেদভাবযে
নকামেপ্ৰবৰ্ত্তিয়া ॥ ১৯০ ॥ ভগৱন্তেতাৰ তকৰন্তপালন ॥ ইহাকেপণ্ডিতবোলেস্থিতিল
ক্ষন ॥ আপোনাৰমন্তননামকৰন্তকীৰ্ত্তন ॥ মহাপাতকীকমোৰবুলিলোসম্প্ৰৱ ॥ ১৯১ ॥ বোল
তকৰ্ম্মনাশমন্বন্তৰকাৰিতাক ॥ পালনলক্ষণসানাবুলিয়াইহাক ॥ বৈকুণ্ঠৰপৰাপাৰেঈশ্বৰইছাত
কতোআমিবামপাপমিনাপ্ৰেবিঘাট ॥ ১৯২ ॥ কতোমহন্তাৰতজন্মহোৱেসদ্জন ॥ ইহাকবুলিয়াজ্ঞা